

KONTROLNÝ ZOZNAM, KTORÝ VÁM MÔŽE POMÔCŤ PRIPRAVIŤ SA NA LIEČBU RAKOVINY:

- Sledujem svoj plán liečby a zaznamenávam akékoľvek vedľajšie účinky, ktoré sa u mňa vyskytnú. Tieto informácie môžu byť užitočné pri plánovaní mojich pracovných záväzkov na základe zdravotných potrieb.
- Preskúvam všetky možnosti, ako napríklad úpravy práce, skrátenie pracovného času, možnosť pracovať z domu alebo akékoľvek iné primerané úpravy, ktoré mi umožnia efektívne pracovať počas liečby s ľahkosťou.
- Pripravujem sa na možnosť, že zažijem radikálne fyzické a psychické zmeny v priebehu mojej liečby. Udržiavanie otvorenej komunikácie

so svojim zamestnávateľom a kolegami počas tejto doby mi môže zaistiť optimálnu podporu.

- Stanovujem si a udržiavam hranice, keď mám pocit, že nemôžem fyzicky ani duševne splniť to, čo sa odo mňa očakáva. Starám sa o seba, a aj keď to nie je jednoduché, požiadam o potrebnú podporu. O svoje problémy sa delím so svojim manažérom/nadriadeným, ktorý môže prideliť moje povinnosti inému kolegovi.
- Požiadam svojho manažéra, aby sme si naplánovali pravidelné schôdzky s cieľom prediskutovať, ako zvládnuť všetky výzvy a ďalšie zmeny a úpravy, ktoré mi môže ponúknuť.

Návrat do práce po liečbe

Akonáhle sa cítite pripravení vrátiť sa do práce po ukončení liečby, informujte sa o príslušných zamestnaneckých smerniciach, ktoré vám môžu pomôcť pripraviť sa na úplný návrat do pracovného života.

Váš tím, vedúci a manažéri môžu na váš návrat do práce reagovať rezervovaným spôsobom. Proaktívne komunikujte vaše potreby so svojimi manažérmi, nadriadenými a kolegami pre uľahčenie úspešného návratu.

KONTROLNÝ ZOZNAM, KTORÝ VÁM MÔŽE POMÔCŤ PRIPRAVIŤ SA NA NÁVRAT DO PRÁCE PO LIEČBE:

- So svojim zamestnávateľom prediskutujem svoj plán vrátiť sa čo najskôr do práce a informujem svojho manažéra/nadriadeného o mojom zdravotnom stave a akýchkoľvek vedľajších účinkoch, ktoré pretrvávajú (napr. únava, ťažkosti s koncentráciou bez prestávok, obmedzená možnosť pohybu a pod.).
- Ak si nie som istý svojou schopnosťou naplno sa vrátiť do práce, prediskutujem so svojim manažérom/nadriadeným dostupné možnosti a dočasné úpravy (napr. ľahšie/iné povinnosti, zmeny na pracovisku, postupný návrat do práce, úpravy v mojom popise práce, čiastočný úväzok atď.).

obavy a objasním, čo funguje dobre a čo by sa mi malo v práci prispôbiť.

- Venujem čas sebe, aby som minimalizoval stres a lepšie sa vyrovnal so svojim návratom do práce (napr. zdravá strava, pravidelná fyzická aktivita, relaxácia po práci atď.).

„Kolegovia si prerozdělili moju prácu počas mojej práceneschopnosti. Náhrada za mňa nebola potrebná. S tímom som bola v pravidelnom kontakte počas mojej liečby.“

Technická inžinierka v agropotravinárskom priemysle s diagnostikovanou rakovinou prsníka

- Počas pravidelných stretnutí so svojim manažérom/nadriadeným vyjadriť svoje

LIGA PROTI
RAKOVINE

Liga proti rakovine je občianske združenie, ktoré pomáha onkologickým pacientom, ich rodinám a blízkym aj prostredníctvom týchto projektov:

Onkoporadňa

Na **bezplatnej** linke **0800 11 88 11** sú vám k dispozícii skúsení odborníci-lekári, psychológovia, výživoví asistenti, sociálno-právni poradcovia. Sú pripravení vám poradiť a pomôcť s vašimi konkrétnymi otázkami. Vaše otázky môžete zasielať aj mailom na poradna@lpr.sk.

Rozpis časov služieb jednotlivých odborníkov na každý deň nájdete na www.lpr.sk/onkoporadna.

Sieť onkopsychológov

Naprieč Slovenskom je vám k dispozícii približne 20 psychológov, ktorí ponúkajú **individuálne príp. skupinové poradenstvo** a terapiu počas liečby a po nej. Kontakty na onkopsychológov v daných mestách nájdete na www.lpr.sk/siet-psychologov.

Centrá pomoci LPR

Pre onkologických pacientov ponúkame v Centrách pomoci v Bratislave, Košiciach a Martine rehabilitácie, pohybové a voľnočasové aktivity a vzdelávacie kurzy.

Rodine či blízkym onkologického pacienta individuálne poradíme.

Organizujeme edukačné prednášky pre širokú verejnosť, ktorá sa chce dozvedieť viac o onkologickom ochorení a prevencii.

Viac informácií o bezplatných programoch Ligy proti rakovine určených pre onkologických pacientov a ich rodiny môžete nájsť na www.lpr.sk

O tejto písomnej informácii pre používateľov

Túto písomnú informáciu pre používateľov vyvinula nezávislá pracovná skupina pre podporu pacientov ECL (PSWG), sieť zložená z odborníkov na starostlivosť o rakovinu z celej Európy, ktorí spolupracujú na vytváraní príručky osvedčených postupov a informačné materiály na zvýšenie informovanosti o širokom spektre otázky kvality života a prežitia, ako aj zlepšenie kvality starostlivosti o rakovinu v Európe.

Neúplný zoznam regionálnych a národných líg proti rakovine je dostupný na webovej stránke ECL. Pre viac informácií kontaktujte: ECL@europeanccerlollow.org.

ECL PATIENT
SUPPORT
WORKING GROUP

LIGA PROTI
RAKOVINE

AKO ZVLÁDNUŤ RAKOVINU NA PRACOVISKU

Rady pre zamestnancov
s diagnostikovanou rakovinou

Mám o svojej diagnóze informovať svojho zamestnávateľa a/alebo kolegov?

Diagnostikovanie rakoviny môže byť veľmi zdrviujúce. Čo môže uľahčiť toto náročné oznámenie vášmu zamestnávateľovi a/alebo kolegovi, je príprava, čo povedať a ako túto správu podať. Pripravte sa na veľký nával emócií a širokú škálu možných reakcií.

MÁM O SVOJEJ DIAGNÓZE INFORMOVAŤ SVOJHO ZAMESTNÁVATEĽA A/ALEBO KOLEGOV?

Aby ste sa vedeli pripraviť, porozprávajte sa so svojimi lekármi. Získate tak všetky potrebné informácie o vašom zdravotnom stave, čo môžete očakávať a ako môže liečba ovplyvniť vašu prístupnosť. Pamätajte si, že počas liečby a po liečbe sa môžu veci zmeniť.

Nie ste povinní komunikovať a zdieľať všetky podrobnosti o svojej diagnóze a liečbe so svojim zamestnávateľom, pokiaľ nechcete. Napriek tomu však prejavenie úprimnosti a obojstranná komunikácia môžu

zamestnávateľovi pomôcť pri pochopení, akú pomoc a podporu vám vie poskytnúť na uľahčenie situácie. Môže to zahŕňať napr. vykonanie primeraných úprav a zmien vo vašej práci.

KOHO MÁM V PRÁCI INFORMOVAŤ A AKO?

Oznámenie diagnózy svojmu zamestnávateľovi ihneď po jej zistení sa vám môže javiť ako príliš osobné. O onkologickom ochorení sa rozpráva ťažko. Je pochopiteľné, že sa cítite nepríjemne alebo nervózne. Čo však možno oceníte, je podpora, ktorú vám môžu ponúknuť váš manažér/nadriadený a kolegovia.

NIEKOĽKO OTÁZOK, KTORÉ VÁM MÔŽU POMÔCŤ PRIPRAVIŤ SA NA OZNÁMENIE VAŠEJ DIAGNÓZY:

- Aký je charakter môjho vzťahu so zamestnávateľom a kolegami?
- Kto je kľúčová osoba, ktorá bude zodpovedná za zmeny a úpravy, ktoré môžem v práci potrebovať v dôsledku môjho zdravotného stavu?
- Sú v práci ešte ďalšie osoby, ktoré by mi mohli poskytnúť emocionálnu podporu?
- Aký by bol pre mňa najlepší prístup, aby som sa pri oznámení diagnózy zamestnávateľovi cítil/a pohodlne? (napr. osobné stretnutie, telefonický rozhovor, e-mail alebo textová správa atď.)
- Bol/a by som radšej, keby som bol/a pri tejto konverzácii sám/sama, alebo by bolo nápomocné vziať si so sebou dôveryhodnú osobu? Ak áno, koho by som chcel/a po svojom boku?
- Aké otázky sa ma môžu pýtať a ako by som mal/a odpovedať?
- Ako môžem udržiavať otvorenú komunikáciu so svojim zamestnávateľom a/alebo kolegami najmä počas (možných) dlhých období neprítomnosti?

AKÉ A KOLKO INFORMÁCIÍ MÁM ZDIELAŤ A NA ČO SA MÁM PÝTAŤ?

Čo a koľko poviete svojmu zamestnávateľovi o svojej diagnóze bude závisieť od viacerých faktorov, napr. typu vášho vzťahu a druhu účinkov, ktoré môže vaša liečba predstavovať

AK SA ROZHODNETE OZNÁMIŤ SVOJU DIAGNÓZU, MÔŽETE ZVÁŽIŤ ZDIELANIE INFORMÁCIÍ, AKO:

- príznaky, ktoré sa u vás vyskytli,
- vaša diagnóza,
- typ(y) liečby, potenciálne vedľajšie účinky a spôsob, akým môžu ovplyvniť fyzickú kondíciu, mentálne zdravie, dochádzku, produktivitu a pracovný výkon,
- časové obdobie, kedy budete potrebovať voľno a kedy sa pravdepodobne vrátite do práce vzhľadom na informácie, ktoré máte k dispozícii.

pre zdravie a bezpečnosť vás a vašich kolegov. Zdieľanie vašej diagnózy so zamestnávateľom neznamená, že o tom vaši kolegovia musia vedieť. Váš nadriadený, vedúci alebo zamestnávateľ nesmie používať a zverejňovať vaše zdravotné informácie s ostatnými, pokiaľ nedáte výslovný súhlas.

MÔŽETE ZVÁŽIŤ PÝTAŤ SA NA:

- pracovné úpravy, mimoriadne prestávky (kvôli bolesti, únave alebo návšteve lekára), skrátené hodiny, prácu z domu, prácu na čiastočný úväzok, zmeny na pracovisku (napr. vhodná stolička, výškovo nastaviteľný stôl alebo ergonomické pracovné nástroje) alebo akékoľvek iné potreby, ktoré sa dajú predvídať,
- podporu, ktorú môžete potrebovať pri plnení svojich povinností a pridelených úloh,
- výhody, na ktoré máte nárok, práva zamestnancov a zásady spoločnosti, pokiaľ ide o nemocenské, neprítomnosť v práci, ochranu zdravia pri práci, atď.

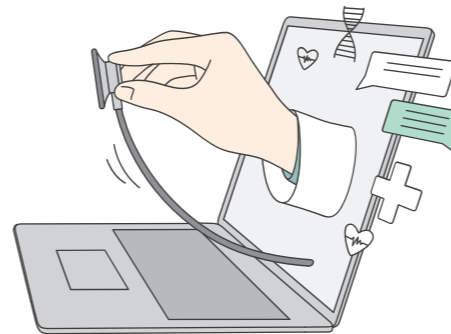

Pred oznámením diagnózy svojmu zamestnávateľovi po prvýkrát môže byť užitočné napísať si, čo chcete povedať. Môžete si tiež vopred spísať akékoľvek otázky a obavy a následne všetky dohodnuté zmeny v pracovnom usporiadaní po tom, ako ste si to preberali so svojim zamestnávateľom.

Práca počas liečby

To či ste počas liečby schopný pracovať, bude závisieť od niekoľkých faktorov vrátane odporúčania vašich lekárov, typu a štádia rakoviny, typu liečby a jej vedľajších účinkov, vášho celkového zdravia ako aj preferencií, druhu práce, ktorú robíte a zásad spoločnosti týkajúcich sa nemocenského, neprítomnosti v práci a zdravia pri práci.

AKO Povedať ZAMESTNÁVATEĽOVI, ŽE MÔŽEM POKRAČOVAŤ V PRÁCI POČAS LIEČBY, AK MI TO ODPORUČIA LEKÁRI?

Predtým, ako sa obrátite na zamestnávateľa, opýtajte sa svojich lekárov, aký vplyv bude mať choroba a jej liečba na váš pracovný výkon. Pýtajte sa aj na to, ako sa môžete cítiť, a či počas liečby budete môcť pokračovať v práci.

Ak vám lekári odporučia pokračovať počas liečby v práci a vy sa tak rozhodnete, prediskutujte so svojim zamestnávateľom a/alebo personálnym oddelením (ak existuje) vhodné možnosti, ktoré pomôžu zosúladiť vašu prácu a liečbu.

PRIPRAVTE SA NA KONVERZÁCIU:

Čo by mal manažér/nadriadený vedieť o mojom zdravotnom stave a o tom, aký vplyv môže mať liečba na môj pracovný výkon?

Informujem svojho manažéra/nadriadeného, že môj fyzický a psychický stav sa môže zmeniť zo dňa na deň a na dlhé časové obdobie.

Ak pri práci počas liečby potrebujem podporu, urobím prvý krok a informujem manažéra/nadriadeného, aj keď to pre mňa nie je jednoduché.